

EKK Tudengileht

Nr. 6

8. mai 1996

Hind 2.00 krooni

Mis iseloomustab ettevalmistusosakonna kuulajate juhtimisteadvust?

EKK on kujunemas ülikooliks, mille lõpetanud hakkavad kujundama Eesti riigi ärikultuuri, firmajuhtide väimsust ja eetilist palet. Kutselist ärijuhti iseloomustab peale maailmatasemeliste teoreetiliste teadmiste ja praktiliste oskuste veel kõrge eetilisuus, kaas-aegele ärikultuurile vastav orientatsioon, demokraatliku juhtimisega ning seotud käitumisnormid. Ülikooli õppekava uuendamisel on vaja projekteerida, milliseid omadusi ülikool oma lõpetanuilt ootab. See omakorda eeldab, et teatakse, milliste omadustega tullakse ülikooli õppima ning millised muudatused studiumi kestel toimuvad. Veelgi enam, et õppetööd eesmärgipäraselt korraldada, oleks vaja teada, millest ja mil määral need muutused olenevad. Vastav uurimine EKK-s on käivitatud ja esialgsed tulemusedki käes. Ettevalmistusosakonna kuulajate juhtimisteadvust esindavate väärtushinnangute üldine pilt on selgumas. Üldmulje oli ootuspärane: grupis ei ole veel välja kujunenud oma tugevat kultuuri ja erinevused üksikute kuulajate väärtushinnangute vahel on suhteliselt suured. Seda iseloomustab ankeetküsitluse vastuste suhteliselt kõrge hajuvus keskmiste väärtuste ümber. Ometi näitavad nimetatud keskmised väärtused, et tegemist on noortega, kes küllaltki adekvaatselt tajuvad tänapäeva ärisituatsiooni Eestis ja on orienteeritud kaasaja tingimustele vastavalt.

Väärtushinnangute rühmade keskmiste hinnete erinevused olid suhteliselt väikesed. 7 pallise skaala juures mahtusid kõigi 10 väärtusterühma keskmised hinded 4,2 ja 5,4 vahel. Kõrgemalt väärtustati äriideoloogilisi ideid (5,4), juhi isikut iseloomustavaid omadusi (5,13) ja erialaga seonduvaid asjaolusid (5,1). Tagasihoidlikumalt hinnati eetilisi väärtusi (4,2), organisatsiooni kultuuri

iseloomustavaid väärtusi (4,3) ja kutsealaga seonduvaid põhimõtteid (4,33). Keskmisele lähedase hinnangu said organisatsioonilis-juriidilised, firma olme ja infrastruktuuriga seonduvad, juhtimisideoloogilised ja sotsiaalsed väärtused. Väärtusrühmade keskmiste hinnangute väikese erinevuse tõttu ei ole nende reastus eriti informatiivne. Analoogiline piiratud mahuga küsitlus kaugõppe ja õhtuse osakonna esmakursuslaste hulgas olulist erinevust väärtushinnangute rühmade järjestuses esile ei toonud. Kui õhtuse ja kaugõppe esmakursuslaste osas jagunesid vastajad selgelt optimistideks (kes kõiki pakutud väärtusi hindasid väga kõrgelt), pessimistideks (kes kõiki pakutud väärtusi hindasid väga madalalt) ning tasakaalukateks (kelle hinnangutes oli nii kõrgemaid kui madalamaid), siis ettevalmistusosakonna kuulajate hulgas sellist polaarsust ei olnud märgata. Ettevalmistusosakonna kuulajate hinnangute jagunemine näitas tendentsi optimismi suunas (ligikaudu 1/3 väärtustest olid hinnatud väga olulisteks). Kui tervikuna olid hinnangud suhteliselt hajuvad, oli vastajate üksmeel mõnede väärtuste osas üheselt tuntav. Nii peeti üksmeelselt juhi ettevõtlikkust probleemide püstitamisel ja lahendamisel väga oluliseks ning juhi huvi alluvate isikliku elu vastu väheoluliseks. Üksmeelselt hinnati kõrgelt juhi loovust, mõttekerksust, ladusat meeskonnatööd alluvatega, firma toodangu ja kvaliteedi väärtustamist, erialast täiendõpet jmt.

Samas puudus täielikult üksmeel demokraatliku juhtimisstiili, firma äritegevuse spetsialiseerumise, töötajate profiili laiendamise, eestlaste rahvusliku identiteedi jmt. väärtuste hindamisel.

Tulevaste firmajuhtide rollikäitumise prognoosimisel on kõige huvipakkuvamaks see,

kuidas nad järjestavad pakutud väärtusi ja milliseid väärtusi eelistatakse teistele valikusituatsioonis. Kõrgemalt hindas rühm ladusat meeskonnatööd (6,44), töötajate isiklikku huvi firma toodete ja teenuste kvaliteedi vastu (6,38), toodete ja teenuste kvaliteedi väärtustamist juhtide poolt (6,32), töötajate korraldiku erialast koolitust (6,20), juhi prestiiži alluvate silmis (6,11), juhi mõttekerksust (6,07), ausust kui eetilist printsiipi (5,90), firma jõukust (5,88) ja tööohutuse nõuete täitmist (5,42).

Madalamalt hinnati juhtide huvi alluvate isikliku elu vastu (2,30), alluvate omapära ja nende individuaalsuse arvestamist (2,42), töötajate omavahelist suhtlemist töövälisel ajal (2,60), personali osalemist kutseühingute töös (2,70), inimeste turvatunnet firmas (3,10), juhi aktiivset suhtumist teda ümbritsevasse keskkonda (3,19), religiooni kui inimeste eetilist käitumist korrigeerivat tegurit ühiskonnas (3,20) ning saavutusi väärtustavat ja vastastikust toetust soovivat õhkkonda firmas (3,20).

Huvipakkuv on asjaolu, et firma tegevusega seotud teadusuuringuid ja investeerimist tulevikku hinnati kõrgelt (5,60), töötajate kutsekindlust ja firma

pääsu maailmaturule aga madalalt (3,44).

Ettevalmistusosakonna kuulajad ei pöe noore ärika lastehaigusi: nad ei väärtusta eriti esinduslike autode olemasolu firmas (3,34) ja mobiiltelefone (4,30). Samas hindavad nad arvutite olemasolu (5,48), häid suhteid inimeste vahel (5,61), reklaami (5,3) ja konfliktsete rühmituste puudumist (5,90).

Kuna uuritav kontingent ei ole veel saanud süstemaatilist teoreetilist õpetust juhtimise alal, siis on tegemist nende juhtimisalase argiteadvusega - teoreetiline teadvus on alles välja kujunemata. Siit tulenevad ka argiteadvusele tüüpilised tunnused: barjäärid akadeemilises loogikas, vasturääkivused, põhjendamatud hinnangud, ebajärjekindlus, killustatus ja integreeritus emotsionaalsel alusel.

Näiteks.

Suhteliselt kõrgelt hinnatakse meeskonna suobjektsust, tema valmidust ja suutlikkust iseseisvaks otsustamiseks (5,84), kuid otsustamisõiguse delegerimist madalamatele tasemetele ei peeta oluliseks (3,64).

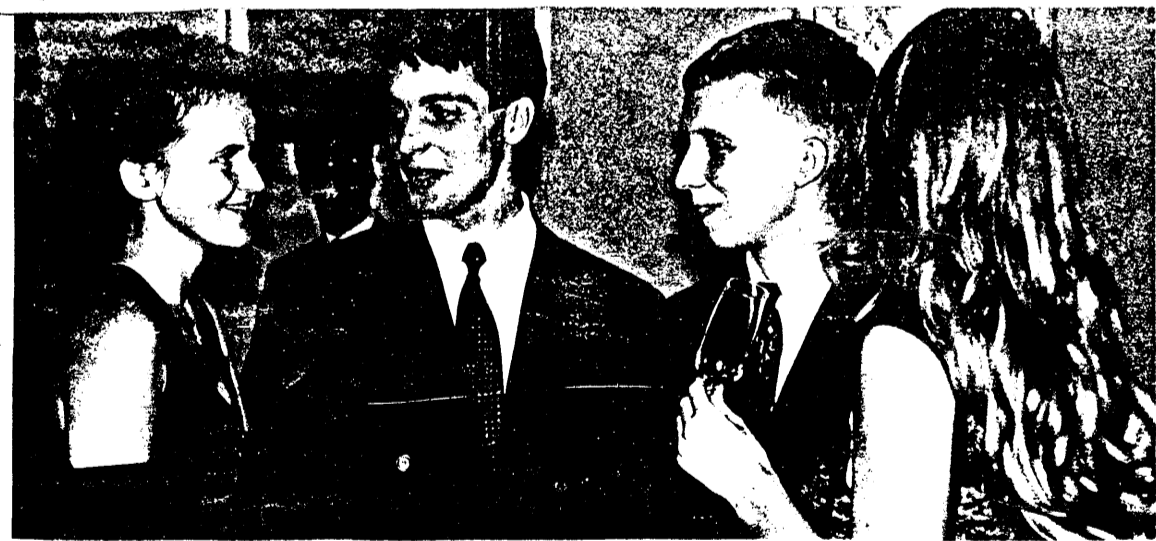
Ilmselt on küsimus selles, et teoreetiline kujutus firma kultuurist ja selle komponentidest

on veel formeerumata ja kuulajad opereerivad oma fragmentaalsete üksikhinnangutega. Sedalaadi näiteid võiks tuua veel hulgaliselt.

Õppetöö edasiseks korraldamiseks, eriti juhtimisainetes, on nende vastuolude teadmine äärmiselt oluline. Uute teoreetiliste teadmiste pakkumisega tuleb luua selline akadeemiline loogika, mis liidab tesauruse üksikelemente suuremateks tervikuteks ja mõtestab vajalikud väärtustused. Valmisväärtused kujunevad aga läbi praktilise tegevuse, suhtlemise, kaaslastega vaidlemise, kompromisside ja konsensuse otsimise. Mõnikord võib selline õppetöö korraldus kuulajatele ja kõrvaltvaatajatele tunduda asjatu mängimisena, on aga tegeliku eesmärgistatud õpetuse seisukohalt äärmiselt oluline.

Õppekava ja selle osade (ained, teemad) eesmärgistamine mitte ainult teadmiste ja oskuste vaid ka väärtuste ja käitumisnormide seisukohalt on ülikoolile iseloomulik tegur, millega tuleb meil jõudumööda harjuma hakata. Et see teoks saaks, tuleb meis endis see teadmine väärtustada.

Professor
LEMBIT TÜRNPÜ

Ja pärast eksameid võib pidutseda...

Aktsiaselts Callisia- üliõpilas- ja noorsooreisidega tegelev firma

AS Callisia on ostetud eelmise aasta augustikuus enne uue Äriseadustiku kehtima hakkamist riulifirma. Ettevõtte eesmärk on arendada ISIC kaardiga saadavaid soodustusi ning seeläbi suurendada ISIC kaardi läbimüüki Eestis. See tähendab, et Callisia ostmise tingis vajadus arendada välja noorsoo- ja üliõpilasreisidega tegelev kompanii.

Üle maailma levinud ISIC kaart funktsioneerib erinevalt riiklikest üliõpilaspiletitest nagu profit card, andes nii kaardi ostnud tudengile

ennekõike nn. kommertssoodustusi. Need kommertssoodustused on üldjuhul välja pakutud mõne ISIC kaardi müümisega tegeleva firma poolt ning kuna põhiline sihtgrupp on ennekõike reisivad üliõpilased, siis on need peamiselt reisibürood. Näiteks on võimalik Skandinaavia- maades osta ISIC kaart firmast nimega Kilroy Travels. Sama ettevõtte müüb ka sooduspileteid ISIC kaardi alusel mitmete kompaniide lennureisidele. Samas ei müü need kompaniid ise ISIC kaardi

alusel nii soodsa hinnaga pileteid.

Erinevad üliõpilasreisidega tegelevad firmad nagu Kilroy Travels Skandinaavias, STA Travel Worldwide Suur-Britannias, Council USA-s, OUT Prantsusmaal ja Studenten Reiseservice Saksamaal moodustavad ülemaailmse tulu mitte- taotleva organisatsiooni nimega International Student Travel Confederation (ISTC), mille alla kuulub omakorda ainult ISIC kaardi arendamisega tegelev mittetulundusühing International Student Identify

Card Association (ISIC Association). Seega on tegemist kompleksse struktuuriga, mille eesmärgiks ei ole ainult kaardi kui sellise levitamine vaid samuti kaardiga saadavate soodustuste suurendamine.

Eestis on tudengite huvides oluline samasuguse reisifirma loomine, kuna see võimaldab kontsepteerida sooduspiletite müümisel ühte kohta. Mittetulundusühing ei saa reisimise arendamisega tegeleda firmadega samadel alustel. Samas on kaardi turustamiseks ja soodustuste hankimiseks oluline firma

seotus sihtgruppi esindava organisatsiooniga. Seega areneb välja kompleksne koostöö, kus üks osapool pakub välja stabiilsusel ja paindlikkusel põhineva ärilise lähenemise kasumi maksimeerimiseks ning teine samal ajal vajaliku läheduse toote sihtgrupiga kaardi paremaks turustamiseks. Järeldus: antud lähenemise puhul on tegemist nn. win/win olukorraga, kus võidavad nii tudengid teenuste tarbijatena kui ka nende teenuste pakkujad.

JAANUS RAIM
Tudengileht

HEAD PÕRUMIST EKSA

Kõrgkoolidevaheline (all)ohvitseride vabatahtlik kursus

1. aprillil käesoleval aastal toimunud nõupidamisel selgus, et Kaitseministeerium on üliõpilaste seisukohti kursuste kestvuse ja käigu kohta põhimõtteliselt aksepteerinud. Selle saavutuse eest tänab EÜL kõiki oma liikmeid nii isikliku kui ka kollektiivse surve eest Eesti Vabariigi riigiasutustele ja Eesti Kaitsejõududele. Nõupidamisel esitas Kaitseministeerium ka mainitud kursuste skeemi ja eelarve. Nagu lisatud skeemilt näha, on ohvitseriõppe kestvus vähenedes esialgselt kuult kuult neljale ning paika on pandud ka Kaitseväeteenistuse Seaduses üliõpilastele lubatud ohvitseriõppe peale ülikooli lõpetamist. Niisiis:

1. Moodustatakse 2 kursuse õppekeskust- Tallinnas (ERA baasil) ja Tartus (KV lahingukooli baasil)

2. Õppeprogrammide mahuks määratakse- sõduriõpetus (400 tundi ehk 2 kuud väeosas), allohvitseride õpetus (400 tundi s.h. 200 tundi kateedriõpet õppekeskuses ja 200 tundi laagriõppusi) ning ohvitseride õpetus (400 tundi s.h. 200 tundi kateedriõpet õppekeskuses ja 200 tundi laagriõppusi).

3. Kursuste lõpetanutele antakse võimalus suvevaheajal stazeerida tegevteenistuse lepingu alusel rühma- või jaoülemana.

4. Kaitseväeteenistuse läbinud tudengitele antakse võimalus läbida allohvitseri- ja ohvitserikursused II ja III kursuse jooksul ja pärast IV ja V kursust stazeerida Kaitseväes tegevteenistuse lepingu alusel.

EÜL

9. mail 1996. a. kell 10.30
toimub EKK auditooriumis 405

Konverents 'Era- ja avalik-õigusliku kõrghariduse integratsiooni probleeme Eestis'

Esinevad EV Haridusminister prof. Jaak Aaviksoo,
Tallinna Tehnikaülikooli rektor prof. Olav Aarna, EKK
president prof. Madis Habakuk, Concordia Ülikooli rektor
prof. Mart Susi, Tartu Ülikooli majandusteaduskonna
õppeprodekaan prof. Jüri Sepp, ja teised.

KAITSEVÄES MITTETEENINUD TUDENGID

I kursus (1-2 sem)	II kursus (3-4 sem)	III kursus (5-6 sem)	IV kursus (7-8 sem)	V kursus (9-10 sem)	Pärast kõrgkooli lõpetamist KÕRGKOOLIDEVAHELINE (ALL)OHVITSERIDE KURSUS					
		SÕDURI- ÕPETUS 400 tundi KV väeosas 25.06- 25.08	ALLOHVITS-DE ÕPETUS kateedriõpe RESERVOHV KURSUSED 200 tundi (7 t nädalas)	ALLOHV-DE ÕPETUS 200 tundi sõjaväe laagris 25.06-25.07	OHVITSERIDE ÕPETUS kateedriõpe RESERVOHV KURSUSED 200 tundi (7 t nädalas)	OHVITSERIDE ÕPETUS 200 tundi sõjaväe laagris		SÕDURI- ÕPETUS 400 t 2 kuud	ALLOHV ÕPETUS 400 t 2 kuud	OHVITSERI ÕPETUS 400 t 2 kuud õigus sõlmida TT leping

KAITSEVÄES

MITTETEENINUD
TUDENGID

algus

KOHUSTUSLIK AJATEENISTUS

VABATAHTLIK

OHVITSERIÕPE

(õigus sõlmida tegevteenistuse leping)
lõpp

KOHUSTUSLIK

AJATEENISTUS

VABAHTLIK

OHVITSERI-
ÕPE

Olete teretulnud Põhja-Ameerika Ülikoolide Teabekeskusesse

aadressil Struve 1-318, Tartu EE2400. Keskus on avatud esmaspäevast neljapäevani (kella 11.00-13.00 ja 14.00-16.00. Tel ja fax: (27) 441-243, E-mail: marvi@utlib.ee, Homepage <http://www.utlib.ee/Fulb/>

Aktsiaseltsist Penbur

ARVUTIKONSULTATSIOONID

Tööpäeviti kell 8.00-18.00 tel. 452 627 või 557 426

Hinnad mõõdukad.

NB!

NB!

NB!

I 13. 14. ja 15. mail toimub bakalaureusetööde kaitsmine

II 4. kursuse lõpuaktus toimub 25. mail kell 12.00 kinosaalis

III 28. mail kell 14.00-16.00 toimub lõpuaktus ülejäänud kursustele Sakala suures saalis

IV 15. mail kell 16.30 toimub uue magistriprogrammi esitlus auditooriumis 405

Järgmine number ilmub
20. septembril 1996

EKK Tudengileht

EE0001 Tallinn, Lauteri 3, Eesti Kõrgem
Kommertsikool, ruum 114. Tel 455 860.

Tegevtoimetaja: Jaanus Raim

Toimetus: Espe Vaidgraf, Heiki Linnamägi

Internet: <http://www.ebs.ee>